

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 20. maj 2010

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v.

(Udvidelse af ordningen vedrørende fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol)

[af justitsministeren (Lars Barfoed)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 24. marts 2010 og var til 1. behandling den 12. april 2010. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 26. februar 2010 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 345. Den 24. marts 2010 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 34 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF, KF, LA og Christian H. Hansen (UFG)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF og RV) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Formålet med lovforslaget er at udvide anvendelsen af fodlænkeordningen, så den kommer til at omfatte personer, der idømmes fængselsstraffe på indtil 5 måneder. Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget støtter intentionen i forslaget. Fodlænkeordningen er et godt alternativ til afsoning i fængsel for afsonere, der kan beholde tilknytningen til arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet under afsoningen.

En udvidelse af fodlænkeordningen vil frigøre fængselspladser og er samtidig en billigere måde at afvikle en borgers afsoning. Der er således både fordele for afsoneren og økonomiske fordele forbundet med fodlænkeordningen, ligesom det er en samfundsmæssig gevinst, hvis recidiv for afsonere med fodlænke nedbringes.

At afsone med fodlænke er en psykisk belastning, og derfor støtter vi regeringens forslag om, at den dømte får en vis øget mulighed for ophold uden for bopælen på aktivitetsfri dage. At kunne gå

en tur eller deltage i eksempelvis motionsaktiviteter er noget, mange afsonere har efterlyst, og som uden tvivl vil være gavnligt for eksempelvis dømte med ADHD.

S, SF og RV er ikke med i flerårsaftalen om kriminalforsorgens økonomi, og vi har mange gange rejst debatten om, hvorvidt de effektiviseringer, der gennemføres i kriminalforsorgen, kan udmøntes, uden at det går ud over det resocialiserende arbejde, uddannelsesindsatsen, sikkerheden for ind- og ansatte samt kvaliteten i både fængsler og fodlænkeordningen, der i nogle afdelinger har haft et belæg på 135 pct.

Med fodlænkeordningen og nu med udvidelsen af denne bliver strafmassen i de danske fængsler tungere, idet kortere straffe i nogle tilfælde kan afsones i hjemmet. Og nu øges også belastningen i fodlænkeordningen, uden at der følger de fornødne ressourcer med. På trods af vores støtte til forslagens intentioner mener vi ikke, at justitsministeren på tilfredsstillende vis har godtgjort, at den foreslåede udvidelse af fodlænkeordningen kan gennemføres, uden at det vil gå ud over kvaliteten i tilbuddet og påvirke afsonere negativt, eftersom de vil få færre kontrolbesøg og mindre tid til samtale. Det er også utilfredsstillende for de ansatte i Intensiv Overvågningsenheden (IO), der i forvejen løber endog meget stærkt, og hvis arbejdsmiljø naturligt påvirkes af dette arbejdspress, hvor de oplever ikke at have tid til det arbejde, de brænder for, hvilket har medført et stigende sygefravær.

En udvidelse af fodlænkeordningen bør derfor følges op af de nødvendige økonomiske ressourcer, så kvaliteten i tilbuddet ikke falder, og så de ansattes arbejdsmiljø ikke forværres.

Reglerne om, at der for visse afsonere højst må gå 30 dage fra tilladelsen til at afsones med fodlænke er givet, og til afsoningen reelt starter, leves der langt fra op til i dag. I 35 pct. af sagerne overskrides fristen, og nogle gange med meget lang tid. Ministeren svarer på spørgsmål 1, at kriminalforsorgen vil bestræbe sig på, at udvidelsen ikke giver anledning til, at der sker en forlængelse af den gennemsnitlige tid. Men det sandsynliggøres ikke, at ventetiden reelt vil holdes i ro eller endog falde, så reglerne kan overholdes. Dette er kritisabelt, da disse afsonere er dømt for eksempelvis vold, sædelighedsforbrydelser eller våbenbesiddelse.

Udvidelsen af fodlænkeordningen fra 3 til 5 måneder har regeringen vurderet vil kunne dækkes af 60 pladser. For at dække udgifterne til disse pladser vil regeringen tilføre kriminalforsorgen 10 mio. kr. til indkøb af udstyr samt øgede personaleudgifter, herunder udgifter til aflønning af honorarlønnede medarbejdere, vikarhjælp m.v. i 2010.

Ministeren har i svar på spørgsmål 17 angivet, at det på nuværende tidspunkt ikke kan angives, hvor stor en del af de 10 mio. kr. der skal gå til personale. Dette finder S, SF og RV bekymrende, når vi sammenligner de 10 mio. kr. med, hvad der blev givet i 2005, hvor man afsatte 39 mio. kr. til driften af 150 pladser. Naturligvis er de sidste pladser billigere end de første, men vi finder ikke, at regeringen har sandsynliggjort, at det er realistisk at udvide ordningen, uden at det vil gå ud over både afsonere og ansatte.

S, SF og RV kan på denne baggrund ikke stemme for L 184, men da vi er tilhængere af en udvidelse, stemmer vi ikke imod, men vil i stedet undlade at stemme.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse*.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

*Kim Andersen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF) fmd.
 Marlene Harpsøe (DF) Pia Adelsteen (DF) Tom Behnke (KF) Christian H. Hansen (UFG)
 Simon Emil Ammitzbøll (LA) Karen Hækkerup (S) Maja Panduro (S) Mogens Jensen (S)
 Julie Skovsby (S) Anne Baastrup (SF) nfmd. Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)
 Lone Dybkjær (RV) Line Barfod (EL)*

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	3
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 184**Bilagsnr. Titel**

- 1 Høringssvar og høringsnotat, fra justitsministeren
- 2 Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 3 Godkendt tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 4 Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 5 1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 184**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om, i hvor mange procent af sagerne reglen om, at der højst må gå 30 dage før afsonere har fået tilladelse til at afsonere med fodlænke, og til afsoningen reelt starter, overskrides, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm., om ministeren vil arbejde for, at de ansatte i »Fodlænken« får en generel p-tilladelse, så de ikke skal bruge unødigt tid på at jage parkeringspladser og risikere selv at hæfte for eventuelle p-bøder, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm., om ministeren vil tage initiativ til, at »Fodlænken« kan afvise at skulle foretage egnethedsvurderinger af personer, der for mindre end 2 år siden er fundet uegnede til at kunne afsonere i åbent fængsel, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm., om ministeren vil tage initiativ til at afsonere, der eksempelvis har diagnosen ADHD, får tilladelse til at træne et par gange om ugen, så de kan få lejlighed til at få rørt sig, hvilket de har behov for, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre sig, at der er tid nok til tilsynssamtaler, der i dag er meget korte og slet ikke indeholder den hjælp og støtte, som de var tiltænkt at indeholde, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm., om ministeren vil støtte, at der iværksættes løsladelsessamtaler med afsonere, der skal have taget fodlænken af, så der bliver tid til en samtale om, hvordan livet skal være efter endt afsoning, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm., om ministeren vil tage initiativ til, at der iværksættes ekstern supervision af de ansatte i »Fodlænken«, og hvis nej, hvorfor ikke, når de ansatte tydeligvis har behov for det, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om, hvad ministeren vil tage af initiativer, som kan nedbringe det spildarbejde, der er, fordi der går for lang tid mellem egnethedsvurderingerne, og til den reelle afsoning finder sted, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm., om ministeren vil iværksætte et arbejde, der kan belyse recidiv for afsonere, der har afsonet med fodlænke, til justitsministeren, og

ministerens svar herpå

- 10 Spm. om, hvilke initiativer ministeren vil tage for at støtte børn, der har en forælder, der skal afsone med fodlænke, og som i dag ingen hjælp tilbydes, i modsætning til børn af forældre, der skal i fængsel, som har mulighed for hjælp, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvad ministeren vil gøre for at sikre sig, at afsonere ikke lider psykisk overlast af at føle sig isoleret i de 5 måneder, man med udvidelsen af fodlænkeordningen kan komme til at afsone i hjemmet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, at hvis ministeren ikke vil tilføre yderligere ressourcer til fodlænkeordningen, på trods af at den udvides, vil ministeren da give tilsagn om at justere på de tildelte ressourcer regionerne imellem, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om redegørelse for sygefraværet i de seneste år for de ansatte i fodlænkeordningen opdelt på region, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvordan ministeren er kommet frem til, at det netop er 60 yderligere afsonere, der vil komme i betragtning, såfremt ordningen udvides fra 3 til 5 måneder, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om, hvordan ministerens beregninger viser, at de 60 yderligere afsonere, der forventes i fodlænkeordningen, når ordningen udvides fra 3 til 5 måneder, vil blive fordelt i regionerne, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om redegørelse for belægningen i fodlænkeordningen opdelt pr. region, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvor mange af de 10 mio. kr., der er afsat til udvidelse af ordningen, der går til personaleomkostninger, og hvordan forskellen på det beløb og de 39 mio. kr., der i 2008 blev afsat til driften af 150 pladser, skal forklares, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om indhentelse af relevant forskning, der kan belyse, hvordan det påvirker mennesker at bære fodlænke i så lang tid, og eventuelt belyse, om der er en øvre grænse, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm., om ministeren vil igangsætte en evaluering af fodlænkeordningen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om eksempler på domme, der nu omfattes af ordningen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm., om ministeren vil garantere, at kvaliteten af det arbejde, der udføres, ikke forringes, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om, hvordan ministeren forventer at et større forventet antal tungere afsonere vil påvirke ordningen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at det ikke betyder, at en eventuel manglende succes ved udvidelse påvirker ordningen samlet, såle-

---

des, at opbakningen til den falder, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

- 24 Spm. om redegørelse for den nuværende ventetid på at afsone med elektronisk fodlænke fordelt efter overtrædelse, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om, hvorfor ministeren vil udvide de dømtes mulighed for at tilbringe tid uden for boligen på aktivitetsfrie dage, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm., om udvidelsen af den administrative praksis vedrørende dømtes mulighed for dagligt ophold uden for boligen på aktivitetsfrie dage tjener som en belønning for den dømte, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm., om ministeren er enig i, at personer, der afsone straf med fodlænke i hjemmet, allerede har gode muligheder for at komme uden for boligen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om, hvor stor en andel af de 10 mio. kr., der er afsat til udvidelsen af fodlænkeordningen, der går til indkøb af de 60 nye fodlænker, og hvor meget er afsat til personaleudgifter, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm., om de afsatte midler til personale fuldstændig dækker de driftsomkostninger, der er forbundet med de 60 nye fodlænker, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om, hvorledes driften af de 60 nye fodlænker skal finansieres fremover, herunder oplysning om, hvor meget IO's samlede budget for næste år sættes op som følge af udvidelsen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm., om ministeren finder det er rimeligt med et beskæftigelseskrav, der som udgangspunkt betyder, at førtidspensionister, efterlønnere og folkepensionister, der ikke er i beskæftigelse, ikke kan afsone med fodlænke, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm., om ministeren mener, at det, at man er syg, f.eks. når en læge har vurderet, at man er førtidspensionsberettiget, gør, at man så har bedre af at afsone i fængsel, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm., om der, når Kriminalforsorgen skal implementere denne lovgivning, vil være tilstrækkeligt med ressourcer til at skaffe de omtalte grupper beskæftigelse via f.eks. samfundstjeneste, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om redegørelse for de psykiske skadesvirkninger af at afsone med fodlænke i længere tid, til justitsministeren, og ministerens svar herpå